

Opieka paliatywna

III SEMINARIUM ONLINE

KROMKA
CHLEBA®

Wprowadzenie do Standardu Rachunku Kosztów

Omówienie zagadnień związanych ze standardem rachunku kosztów w związku z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dn. 26.10.2020 r. obowiązującym od 1 stycznia 2021 roku.

Działanie sfinansowane przez Narodowy Instytut Wolności | Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030.

Kto jest zobowiązany do stosowania Standardu Rachunku Kosztów

Zgodnie z Art. 31 l c. ust. 6 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych świadczeniodawcy, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, są obowiązani do stosowania standardu rachunku kosztów opracowanego na podstawie zaleceń określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7.

Przepisów ust. 6 i przepisów wydanych na podstawie ust. 7 nie stosuje się do świadczeniodawców:

1. udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wyłącznie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
2. którzy nie prowadzą ksiąg rachunkowych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, 1495, 1571, 1655, 1680 oraz z 2020 r. poz. 568);

Rodzaje opieki paliatywnej i hospicyjnej

OPIEKA W WARUNKACH STACJONARNYCH

502-2184-(KONTA ZESPOŁU 4) Hospicjum Stacjonarne/ Stacjonarny Ośrodek Opieki Paliatywnej

504-4180-(KONTA ZESPOŁU 4) Oddział Medycyny paliatywnej.

OPIEKA W WARUNKACH OŚRODKA DZIENNEGO

502-2182-(KONTA ZESPOŁU 4) Dzienny Ośrodek Opieki Paliatywnej lub Hospicyjnej.

OPIEKA W WARUNKACH SPECJALISTYKI AMBULATORYJNEJ

502-1180-(KONTA ZESPOŁU 4) Poradnia Medycyny Paliatywnej

502-1222-(KONTA ZESPOŁU 4) Poradni Leczenia Bólu

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MEDYCZNA

Ośrodki proceduralne – **wprowadzane warunkowo**

507-1310-(KONTA ZESPOŁU 4) Dział/ Pracownia rehabilitacji/ fizjoterapii
(rozliczenie za pomocą procedur medycznych)

507-9450-(KONTA ZESPOŁU 4) Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
(rozliczenie za pomocą procedur medycznych)

530-9400-(KONTA ZESPOŁU 4) Szpitalny Zespół Wspierający Opieki Paliatywnej
(rozliczenie za pomocą procedur medycznych)

Polecana metoda wyceny procedury medycznej:

Metoda oparta na kosztach typowo zużywanych zasobów

1. Powołanie zespołu do opisu i wyceny procedur medycznych
2. Klasyfikacja ICD-9 PL

Tabela 1. Tabela zużycia materiałów, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych (koszty materiałowe)

Lp.	Indeks materiału	Materiał/lek/ środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego/ wyrób medyczny	Typ	Liczba procedur	Jednostka miary	Ilość M zużyta na N procedur	Cena jednostki miary	Wkład do kosztu jednostkowego
	I	D	T	N	M	L	C	$U=(L/N)*C$
1								
2								
	RAZEM							

Tabela 2. Tabela nakładu czasu pracy osób wykonujących procedurę (koszty osobowe)

Lp.	Grupa personelu	Liczba procedur	Jednostka czasu	Zużyta ilość M na N procedur	Koszt jednostki czasu M	Wkład do kosztu jednostkowego
	D	N	M	L	C	$P=(L/N)*C$
1						
2						
	RAZEM					

OŚRODKI DZIAŁALNOŚCI POMOCNICZEJ

- 530-4922-(4924)-**** Apteka Szpitalna/ Zakładowa **opcjonalnie** Dział Farmacji (ilość zleceń)
- 530-02-**** Rejestracja Medyczna (ilość przyjętych pacjentów)
- 530-03-**** Planowa Izba Przyjęć (liczba przyjętych pacjentów)
- 535-04-**** Dział Sprzątania (powierzchnia sprzątana)
- 535-05-**** Kuchnia (ilość osobodni żywieniowych)
- 550-01-**** Zarząd i Administracja (koszty wytworzenia)

OŚRODKI PRZYJMUJĄCE KOSZTY PO KALKULACJI

- 508-01-**** Umowa NFZ (bezpośrednia umowa z NFZ np. rehabilitacja)
- 540-01-**** Działalność komercyjna – medyczna
- 545-01-**** Działalność komercyjna – niemedyzna

Układ rodzajowy kosztów i istotne zmiany

- 400-**-**-** Amortyzacja
- 401-**-**-** Zużycie materiałów i energii (leki wymagają rozbudowy świadczeniodawcy)
- 402-**-**-** Usługi obce (transport niemedyyczny wymaga rozbudowy świadczeniodawcy)
- 403-**-**-** Podatki i opłaty
- 404-**-**-** Wynagrodzenia (podział na grupy zawodowe i składniki wynagrodzeń)
- 405-**-**-** Składki na rzecz zakładu ubezpieczeń społecznych
- 406-**-**-** Pozostałe koszty rodzajowe

Gdzie uzyskać pomoc i informację

<https://www.aotm.gov.pl/taryfikacja/standard-rachunku-kosztow/>
standard@aotm.gov.pl

Tel. 22 101 47 75, 22 101 47 76

STANDARD RACHUNKU KOSZTÓW - WPROWADZENIE

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Rachunek kosztów jest podsystemem informacyjnym w ramach systemu ewidencyjnego rachunkowości, którego podstawowym zadaniem jest dostarczanie informacji o kosztach.

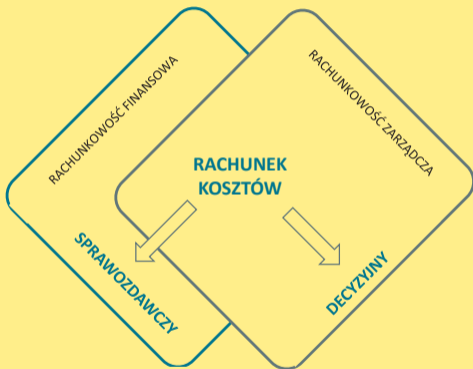
Rachunek kosztów jest procesem rozpoznania, akumulowania, przekształcania, prezentowania i interpretacji informacji o kosztach dla przeprowadzania oceny i decyzji przez posiadacza tych informacji, a także ustalania kosztów związanych z prowadzeniem działalności.

Przedmiotem rachunku kosztów są koszty prowadzenia działalności.

Podmiotem rachunku kosztów jest jednostka prowadząca działalność.

Funkcje rachunku kosztów:

- **Informacyjna** - dostarczanie informacji niezbędnych do sporządzenia sprawozdań finansowych.
- **Rejestracyjna** - ewidencjonowanie poszczególnych składników kosztowych.
- **Klasyfikacyjna** - klasyfikacja kosztów według zasad metody bilansowej.
- **Sprawozdawcza** - sporządzanie raportów oraz ocen końcowych.
- **Analityczna** - interpretowanie i analizowanie informacji w celu oceny i poprawy procesów działania jednostek.
- **Optymalizacyjna** - fundamenty najkorzystniejszych decyzji.
- **Kontrolna** - dostarczanie informacji w celu oceny działalności podmiotu i ewentualnego wyeliminowania potencjalnego zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania.

Celem jest porządkowanie informacji koniecznych do sporządzenia sprawozdań finansowych i ustalanie wyniku finansowego

Celem jest planowanie, kontrola i podejmowanie właściwych decyzji

Dla kogo?

Kierownik OPK

Dyrektor

Podmiot tworzący

AOTMiT

MZ / NFZ

SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ

USTAWA O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

„W celu zagwarantowania prawidłowości finansowania świadczeń (...), taryfikacja (...) powinna zostać powierzona samodzielnej, umocowanej w ustawie jednostce, która przeprowadzałaby ją w sposób niezależny, opierając się na kryteriach fachowych, z uwzględnieniem doświadczeń krajowych, jak również dorobku państw członkowskich Unii Europejskiej”.

USTAWA z dnia 22 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw:

18) w art. 31n: a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) ustalenie taryfy świadczeń;

1b) opracowywanie propozycji zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 31lc ust. 7;”

USTAWA O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Art. 31 lc ust. 6:

Pierwotne brzmienie (2014 r.):

Warunkiem zawarcia [przez Agencję] umowy, o której mowa w ust. 4 [o przekazanie danych na potrzeby wyceny], z podmiotem będącym świadczeniodawcą jest stosowanie przez tego świadczeniodawcę rachunku kosztów opracowanego na podstawie zaleceń, o których mowa w ust. 7.

Od 23.07.2017 r. (01.01.2020 r.):

Świadczeniodawcy, którzy zawarli umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, są obowiązani do stosowania standardu rachunku kosztów opracowanego na podstawie zaleceń określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 7

USTAWA O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

*Art. 31 lc ust. 7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, zalecenia dotyczące standardu rachunku kosztów u świadczeniodawców, o których mowa w ust.6, kierując się potrzebą **ujednolicenia sposobu identyfikowania, gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i interpretowania informacji o kosztach świadczeń opieki zdrowotnej.***

USTAWA O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Zwolnienie z obowiązku stosowania standardu rachunku kosztów świadczeniodawców:

- udzielających świadczeń opieki zdrowotnej wyłącznie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej,
- nie prowadzących ksiąg rachunkowych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- realizujących czynności z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne.

AKTY WYKONAWCZE

Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie szczególnych zasad rachunku kosztów w publicznych zakładach opieki zdrowotnej

uchylenie z dniem 1.07.2011 r.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 lipca 2015 r. w sprawie zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów u świadczeniodawców

uchylenie z dniem 06.03.2020 r.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zaleceń dotyczących standardu rachunku kosztów u świadczeniodawców

wejście w życie z dniem 1.01.2021 r.

Cele standardu rachunku kosztów

Ujednolicenie sposobu identyfikowania, gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i interpretowania informacji o kosztach świadczeń opieki zdrowotnej.

Integracja systemów finansowo-księgowych i innych systemów informatycznych umożliwiających monitorowanie właściwego wykorzystania zasobów.

Udoskonalenie narzędzi rachunkowości zarządczej u świadczeniodawców

Pozyskanie przez AOTMiT usystematyzowanych i wysokiej jakości danych kosztowych dotyczących procesu leczenia pacjenta od jak największej liczby świadczeniodawców na potrzeby taryfikacji świadczeń opieki zdrowotnej

Główne założenia SRK:

uporządkowanie ewidencji kosztów w podmiotach leczniczych, nie ingerując jednocześnie w sferę indywidualnych praktyk wynikających ze specyfiki udzielanych świadczeń

nałożenie na świadczeniodawców obowiązku rozdzielania w systemach ewidencyjno-księgowych działalności leczniczej od pozostałej działalności

rozdzielenie OPK łączących określony rodzaj działalności i działalność proceduralną

usystematyzowanie OPK poprzez przypisanie kodu funkcji i kodu charakteryzującego specjalność komórki organizacyjnej zakładu leczniczego, bez konieczności umieszczania ich w numerze konta

Główne założenia SRK:

ujednoczenie ewidencji kosztów według rodzajów

określenie sposobu alokacji kosztów w układzie podmiotowo-funkcyjnym wraz z kalkulacją kosztów wytworzenia OPK

określenie metod wyceny procedur

usprawnienie procesu taryfikacji bez narzucania szczegółowych rozwiązań, które ze względu na liczbę docelowych odbiorców charakteryzują się dużą różnorodnością

STANDARD RACHUNKU KOSZTÓW

Zalety wdrożenia standardu rachunku

kosztów (SRK)

Rozdział kosztów według rodzaju prowadzonej działalności wynika z ustawowego celu Rozporządzenia dotyczącego pozyskiwania informacji o kosztach świadczeń opieki zdrowotnej - **każdy rodzaj działalności oznacza oddzielne przychody, dlatego koszty także powinny być dzielone wg typów działalności**

Ujednoczenie sposobu identyfikowania, gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i interpretowania informacji o kosztach świadczeń opieki zdrowotnej - **możliwość benchmarkingu z innymi świadczeniodawcami, możliwość porównania się podmiotów leczniczych pod względem wskaźników ekonomicznych, stanowi narzędzie zarządczo - kontrolne dla organów założycielskich i podmiotów tworzących**

Prawidłowe wyodrębnienie ośrodków powstawania kosztów w zakresie działalności podstawowej medycznej, pomocniczej medycznej i niemedycejskiej oraz zarządu - **pozwoi to na rzeczywiste przypisanie zasobów do poszczególnych OPK a tym samym na efektywne ich wykorzystanie**

Uzyskanie informacji zarządczej, wspierającej Dyrekcję/Kierownictwo w podejmowaniu bieżących decyzji związanych z alokacją środków finansowych wewnątrz jednostek oraz sporządzaniem planów finansowych i inwestycyjnych - **uzyskanie informacji o rentowności na poziomie poszczególnych OPK, możliwość bieżącej analizy struktury i dynamiki kosztów**

Usprawnienie procesu taryfikacji świadczeń - **co przełoży się na wymierny efekt ekonomiczny – zwiększenie przychodów poprzez podniesienie wyceny świadczeń zgłaszanych przez podmioty jako generujące stratę**

Podniesienie edukacji ekonomicznej wszystkich pracowników jednostki - **co będzie skutkowało większą świadomością i gospodarnością zużycia materiałów, sprzętu, leków itp.**

Dodatkowa korzyść dla świadczeniodawców z wdrożenia standardu rachunku kosztów to system zwrotnej informacji dla podmiotów przekazujących dane - prezentacja wskaźników kosztowych i zarządczych na tle zanonimizowanych danych innych podmiotów:

- Będzie umożliwiał świadczeniodawcom porównanie własnych kosztów i wskaźników z innymi podmiotami (zanonimizowanymi), co pozwoli na weryfikację jakości systemów księgowania i raportowania.
- Dyrektorzy podmiotów leczniczych oraz organy założycielskie będą mieli dodatkowe narzędzia do lepszego zarządzania jednostkami.

PRZYKŁADOWE MODUŁY ANALITYCZNE

POZIOMY ANALIZY

ANALIZA PORÓWNAWCZA PODMIOTÓW
LECZNICZYCH (WG KATEGORII, REGIONU ITP.)

ANALIZA SYTUACJI PODMIOTU LECZNICZEGO

ANALIZA PORÓWNAWCZA NA POZIOMIE OPIEKI
SZPITALNEJ I AMBULATORYJNEJ

ANALIZA PORÓWNAWCZA DLA POSZCZEGÓLNYCH
OPK/ODDZIAŁÓW

Planowane przez AOTM formy wsparcia świadczeniodawców we wdrożeniu SRK:

1. Przygotowanie, umieszczanie i aktualizacja materiałów dydaktycznych i informacyjnych dotyczących SRK na stronie internetowej Agencji (aotm.gov.pl),
2. Przygotowanie prezentacji, szkoleń i webinarów dostępnych w formie online oraz w formie plików do pobrania,
3. Przygotowanie i udostępnienie praktycznych rozwiązań, w tym szablonów dokumentów charakteryzujących poszczególne etapy wdrażania SRK,
4. Opracowanie case study obrazujących najbardziej problematyczne obszary wdrażania,
5. Przygotowanie instruktaży w ramach, których wydany zostanie podręcznik/instrukcja procesu wdrażania SRK,
6. Helpline – standard@aotm.gov.pl,
7. Informacja zwrotna -wskaźnikowa ocena kondycji finansowej jednostki (oraz benchmarking na tle innych podmiotów), przykłady analiz finansowych możliwych do wykorzystania przez jednostkę w procesie zarządczym.

Dziękuję Państwu za uwagę!